

Lenvik kommune
v. Kystplan Midt- og Sør-Troms
Pb 602
9306 Finnsnes

31. mai 2019

Dette brevet sendes på vegne av: Harstad Turlag, Troms Turlag, NJFF-Troms, Naturvernforbundet Troms, 4H Troms, Troms Krets av Norges KFUK-KFUM Speidere, Nord-Troms Krets av Norges Speiderforbund, Troms Orienteringskrets, Nordnorsk Botanisk Forening, Norges Turmarsjforbund Troms, Troms Fylkeskystlag, Framtiden i Våre Hender Nord, Midt-Troms Naturlag, Tromsø Casting- og Fluefiskerforening

Høringsuttalelse til Rullering av Kystplan II for Midt- og Sør-Troms 2018-2028

Saksnummer: 18/1293

Forum for natur og friluftsliv Troms vil i det følgende få komme med sine innspill til Rullering av Kystplan II for Midt- og Sør-Troms 2018-2028 som er ute til offentlig ettersyn og høring med frist 14 juni 2019. FNF Troms er kjent med at følgende kommuner har sluttet seg til arbeidet med revidering av kystsoneplan for Midt- og Sør-Troms; Berg, Dyrøy, Gratangen, Harstad, Ibestad, Lenvik, Skånland, Tjeldsund, Målselv, Sørreisa, Torsken og Tranøy. FNF Troms ønsker å vise til tidligere innspill i saken: <http://www.fnf-nett.no/file=16614> og vil i det følgende komme med våre innspill til det forslaget til nye kystsoneplan som foreligger.

Generelt om planens formål

FNF Troms mener det er positivt at Kystplan II søker å fremme bærekraftig utvikling gjennom å utvikle en plan for langsiktig forvaltning av sjøarealene i Midt- og Sør-Troms. Vi har tidligere spilt inn, sammen med flere andre aktører, at en innspillgruppe for natur- og miljøvern bør være en del planens medvirkningsdel- og vi registrerer at en slik innspillgruppe også har vært etablert. Dette er positivt og vi ønsker også å vise til at etterspørselen både fra kommuner, interesseorganisasjoner og enkeltpersoner etter en egen innspillgruppe på dette tema også reflekterer den samfunnsmessige økte bevisstheten om betydningen av en tilstrekkelig balanse mellom bruk og vern. Ikke minst et ønske om at forvaltningen i større grad skal ta i betraktning de utfordringene vår natur og livsgrunnlag står ovenfor i lys av særlig de to siste FN rapportene fra Klima og Naturpanelet. Dette

Forum for
natur og friluftsliv
Troms

FNF Troms, Holtvegen 66, Pb. 2284, 9269 Tromsø
troms@fnf-nett.no / 951 75 403
www.fnf-nett.no/troms
Ogr.nr.: 996 197 786

er rapporter som tegner et skremmende bilde, og selv om en kystsoneplan er lokal i så måte- bør også forvaltning på dette plan ivareta det ansvar for felles forvaltning som må tas for å hindre alvorlige konsekvenser på vårt naturmiljø som følge av arealbeslag, klimaendringer og forurensning. FNF Troms sitter igjen med et inntrykk av at disse perspektivene ikke reflekteres tilstrekkelig i noen av de valgene som er gjort i Kystplan II og vi vil belyse disse i det følgende.

Generelt om kunnskapsnivået som ligger til grunn for Kystplan II

FNF Troms ønsker å påpeke at kunnskapsgrunnlaget som helhet ikke synes tilstrekkelig for at den økningen i akvakulturlokaliteter som Kystplan II legger opp til, er forsvarlig med hensyn til naturmangfold, anadrom villfisk, fiskeri og friluftsliv. Kunnskapen om de samlede virkningene av lakselus, rømning, avfall, arealbeslag (ferringelse av naturtyper og leveområder for andre arter) og medisinerer synes ikke redegjort for eller begrunnet i denne planbeskrivelsen eller KU. Prinsippet om økosystembasert og helhetlig forvaltning handler nettopp om at påvirkninger som hver for seg kan være moderate eller ikke betydelig- samlet (kumulativt) kan ha en alvorlig effekt. Eksempelvis er områdene fra bankene til fjordbotn i Vestfjorden, Andfjorden, Malangskjeften og Lyngen i Troms sårbare. Pågående forskning hos blant annet Havforskningsinstituttet og NINA på både anadrom villfisk og blant annet virkninger av akvakultur på gyteområder for torsk (pågående), virkninger på rekebestandene av hydrogenperoksid, virkninger for fugle og dyreliv viser at det er alvorlige kunnskapshull som vi mener bør utlyse føre-var prinsippet i langt større grad enn hva som er tilfellet. FNs Naturpanel la nettopp frem en alvorlig rapport om naturmangfoldet i verden- noe også kommuner i Troms bør ta hensyn til.

Hensynet til naturmangfold, anadrom villfisk og fiskeri

Norge har et forvalteransvar for anadrom villfisk og den bekymringsfulle nedgangen i bestandene har gjort det nødvendig med et særlig hensyn og behov for kunnskapsinnhenting. Vitenskapelig råd for lakseforvaltning oppsummerer det slik:

Mengden villaks er redusert, og antallet laks som kommer fra havet er mer enn halvert de siste tretti årene. I 2017 kom ca. 530 000 laks fra havet, noe som var en økning fra året før, men fortsatt lavt. Redusert mengde laks har medført at overskuddet som kan fiskes har blitt mye mindre, og delvis borte.

Rømt oppdrettslaks, lakselus og infeksjoner knyttet til fiskeoppdrett er de største truslene mot villaksen. Andelen rømt oppdrettslaks i elvene har blitt redusert, og risiko for ytterligere skade er

reduisert fra svært høy til høy. Kunnskap om effekter av infeksjoner knyttet til oppdrett er dårlig.
(<https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/2503390>)

I Planbeskrivelsen vises det til tall på side 45 som tilsynelatende blir tatt til inntekt for en forbedring når det gjelder påvirkning fra rømt oppdrettslaks og at dette skyldes bedre tiltak. Det tallene i hvert fall indikerer er en vedvarende høy andel rømt laks 2008- 2018 som riktignok er lavere enn tidligere, men som fortsatt innebærer en betydelig rømt oppdrettslaks i forhold til bestanden av villaks- den har jo som kjent sunket dramatisk. FNF Troms reagerer derfor på at disse tallene synes å kunne legitimere en fortsatt vekst i en næring som det fortsatt knytter seg stor usikkerhet om virkningene av og om tiltak som er gjort faktisk er tilstrekkelige. Tall viser også at Troms har et høyt genetisk innslag av oppdrettslaks i sine bestander noe som svekker måloppnåelsen i forhold til kvalitetsnormen for laks. Risikoreporten fra Havforskningsinstituttet viser også til stor usikkerhet i kunnskapsgrunnlaget og at betydningen av blant annet lakselus antas større for sjørret og sjørøye- to arter vi allerede har utilstrekkelig kunnskap om, se Planbeskrivelsen s. 50 og https://www.hi.no/filarkiv/2018/02/risikoreport_2018.pdf/nb-no. Usikkerheten knyttet til hvordan akvakultur påvirker sjørreten ble også vist til den nyeste rapporten fra Havforskningsinstituttet og NINA: *Vurdering av kunnskapsgrunnlaget for å implementere lakselus på sjørret som en bærekraftsindikator i «produksjonsområdeforskriften»* (<https://www.hi.no/resources/Kunnskapsstatus-lakselus-sjoaure-trafikklyssystemet.pdf>)

«Sjørret anses særlig sårbar for lakselus fordi den oppholder seg nær kysten under hele sjøoppholdet og kan overvintre i fjordområdene, ofte i samme områder som oppdrettsanleggene er lokalisert. Både tidligere og nyere rapporter indikerer at sjørret som utsettes for smitte kan motvirke dødelighet ved å oppsøke ferskvann for avlusing (prematuro tilbakevandring). Slik prematur tilbakevandring kan gå på bekostning av næringsopptak, og vil derfor også ha effekter på individene ved tapt tilvekst og redusert reproduksjon. En modell som estimerer prosentvis lakselusindusert dødelighet på like linje med laksesmolt vil kreve en langt mer komplisert modell på grunn av sjørretens adaptive atferd. Foreløpig har vi for lite kunnskap til å implementere en slik dødelighetsmode

Parallelt med dette arbeidet må flere kunnskapshull tettes. I hovedsak dreier det seg om (1) å øke overvåkingen i flere produksjonsområder, (2) økt kunnskap om utbredelse og livshistorier, (3) økt kunnskap om bestandsstatus hos ørret, (4) økt kunnskap om vandringsatferd og vandringsruter både i relasjon til lakselus og generelt, (5) økt kunnskap om produksjonspotensialet i de ulike vassdragene, (6) justering av grenseverdier for dødelighet av lus på sjørret samt (7) generell kunnskap om bestandseffekter av lakselus på sjørret. Disse punktene er ikke en prioriteringsrekkefølge her men en oppsummering av punktene vi ønsker å belyse som kunnskapshull.»
(<https://www.hi.no/resources/Kunnskapsstatus-lakselus-sjoaure-trafikklyssystemet.pdf>)

FNF Troms mener en vurdering av den samlede belastningen av de ulike påvirkningsfaktorene som blir vist til i HI sin risikorapport for planområdet hadde vært på sin plass jmf en vurdering etter prinsippet om samlet belastning og økosystemtilnærming- enkeltfaktorer som hver for seg ikke har betydning kan samlet gi et helt annet bilde. Dette er relevant siden man ikke kan si at bestandene av anadrom villaks er tilfredsstillende- noe som blant annet gjenspeiler seg i høstingsrestriksjoner flere steder. Det er også bekymringsfullt at anadrom villfisks vandringsruter ikke synes verken kartlagt eller belyst i planbeskrivelsen- som kjent er det indikatorer på at villfisk skyr områder med oppdrett, dette kan også påvirke muligheten for å vandre opp vassdrag for villfisken. Det er altså ikke bare lakselus og rømming som er relevante faktorer å vurdere – noe som burde vært gjenspeilet bedre i beskrivelsen av kunnskapsgrunnlaget.

Hensynet til anadrom villfisk i planbeskrivelsen

FNF Troms kan ikke se at man i planforslaget har tatt tilstrekkelig hensyn til anadrom villaks når det gjelder nye områder foreslått for akvakultur sett under ett:

For Litj Rogla og Store Rogla vil lokaliteten kunne påvirke (moderat) det svært belastede Rensåsvassdraget med svært dårlig tilstand og hensynskrevende tilstand sjørøye og sjøørret. Det mangler data for et av vassdragene innenfor 10 km radius. Det er lagt til grunn at vassdragene ikke er påvirket av akvakultur, men gitt manglende dokumentasjon og usikkerhet knyttet til faktisk påvirkningsgrad av oppdrett (som vist til ovenfor) mener FNF Troms at man i større grad burde lagt til grunn føre-var prinsippet for denne lokaliteten. Særlig sett i lys av at også Langeberg er plassert slik at påvirkning ikke kan utelukkes.

Lokalitet Langeberg er plassert kun 6 og 3 km unna det belastede Rensåsvassdraget og Tennevikelva der man mangler bestandsdata (noe som innebærer at man ikke kan utelukke dårlig tilstand). Det er også fare for økt påslag i lakselus for sjøørret- og røye ved etablering her. Dette er bekymringsfullt, særlig sett under ett for den totale påvirkningen av de nye lokalitetene for regionen. Det er også et laksesett 500 m fra A-området noe som tilsier at medisiner, smitte og annen påvirkning kan ramme bestander som oppholder seg i området via indikasjonen som laksesettet gir.

For lokalitet Kjerstad er det også konstatert negativ påvirkning på anadrom villfisk og det mangler også bestandsdata for vassdragene som ligger under minsteavstand etter Mattilsynets anbefaling. Påvirkningen på sjøørret- og røye er konstatert lakselus. Det er heller tvilsomt at de endringene som er lagt til grunn for vedtaket av lokalitet kan sies å være tilstrekkelige til ikke å medføre en

negativ påvirkning. Også Baltsfjor Ytre i Lenvik vil kunne påvirke vandringsrutene for villaks og det kjent at kommunen allerede har intensiv oppdrettsvirksomhet noe som tilsier en særlig vurdering av samlet belastning.

Samlet gir disse nye lokalitetene en påvirkningsgrad som ikke synes å stemme med at de ikke vil øke påvirkningen fra akvakultur betydelig.

Hensynet til fiskeri og naturmangfold

Det er lagt til grunn i planbeskrivelsen at samtlige gytefelt skal settes av som fiskeriområder og det samme med oppvekst og beiteområder (Planbeskrivelsen s. 55) Da synes det merkverdig at tre av fem lokaliteter påvirker nettopp slike områder. Videre er det også konflikt lokalt med fiskeri som er ugunstig. Det er i tillegg en rekke overlapp eller nærhet til rekefelt og sett i lys av manglende kunnskap på virkningene her- er dette en svært uønsket plassering i et føre-var perspektiv. Det er også betegnende at det er aktive rekefelt som er prioritert i planbeskrivelsen, men dette tar jo ikke hensyn til det manglende grunnlaget for rekefiske som har dominert de siste år og den store nedgangen i bestander. Et eksempel er lokalitet Kjærstad der flere svært viktige og viktige naturtyper blir påvirket i stor grad (-3 9 KU). På denne lokaliteten påvirkes bløtbunn bare 300 m fra lokalitet, skjellsand (viktig gyte og oppvekstområde for mange arter) 100 m fra lokalitet og strandeng ca 1-1,2 km fra anlegg- noe FNF Troms er kjent med er nært grunnet lokale strømforhold. Samlet er dette eksempler på betydelige påvirkninger i et svært viktig område med hensyn til naturmangfold og disse kan ikke sees isolert fra hverandre.

Hensynet til naturmangfold og den betydelige kunnskapsmangelen knyttet til effekten av akvakultur, naturtyper og gyte-oppvekstområder for villfisk synes ikke reflektert tilstrekkelig i vurderingen av naturmangfold, naturtyper og gyteområder i planbeskrivelsen. Dette gjelder både med hensyn til nye lokaliteter for akvakultur, men også ved utvidelse av eksisterende anlegg. I en rapport om kunnskapsstatus kommer det tydelig frem at man i dag har stort behov for mer kunnskap og at den ikke kan sies å være tilstrekkelig:

Oppsummering: Denne rapporten viser at vi i dag har en rekke akvakulturanlegg som ligger slik plassert at de potensielt kan ha negativ påvirkning på spesielle naturtyper, rødlista naturtyper og arter. Årsaken til dette er i hovedsak at vi har hatt, og fremdeles har, mangelfull kunnskap om hva slags naturtyper som finnes i området før etablering av nye anlegg. Kartlegging gjennom nasjonalt program for naturtypekartlegging begynner å gi oss bedre kunnskap om grunne naturtyper som tareskog, ålegressenger, gytefelt, kamskjellforekomster m.m. i mange fylker. Dypere habitat som

korallforekomster er kun sporadisk kartlagt langs kysten, og vi mangler derfor i stor grad kunnskap om utbredelse av naturtypene og rødlistede arter som finnes i slike dype habitat.

Naturtypekartlegging av lokaliteter før etablering av nye akvakulturanlegg, samt en vurdering av spredningspotensialet av utslipp fra anlegget, vil kunne hindre at anlegg plasseres suboptimalt i fremtiden. En gjennomgang av internasjonal og nasjonal litteratur viser også at vi i hovedsak har svært dårlig kunnskap om hvilke effekter utslipp av nærings salt, partikulært materiale og fremmedstoff har på de fleste av naturtyper og arter som er vurdert i denne rapporten. En prioritering av forskning på slike effekter vil være vitalt for å kunne gi gode råd om plassering av akvakulturanlegg for å redusere risikoen for negativ påvirkning av viktige habitat og ressurser.

Det er størst risiko for permanent skade på naturtyper og arter som har en langsom vekst eller lavt spredningspotensial, og derfor en liten evne til å reetablere seg. For noen naturtyper vet vi at de har en evne til rask reetablering, slik som for eksempel tareskog. For noen naturtyper slik som korallskogbunn, ålegressenger, løsliggende kalkalger og grunne bløtbunnsområder antar vi at disse er mer sårbare og kanskje bruker lang tid på å rehabilitere seg. Bedre renseteknologi for landbaserte anlegg er under utvikling og vil kunne redusere risikoen for påvirkning i grunne områder. (Effekter av utslipp fra akvakultur på spesielle marine naturtyper, rødlista habitat og arter. Kunnskapsstatus)-

<https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/M504/M504.pdf>

Hensynet til fuglelivet og beskrivelsen av påvirkningen akvakultur kan ha på truede og nær-truede fugl (særlig sjøfugl) synes ikke oppdatert i henhold til kjent forskning på området. Fire av de fem nye lokalitetene har bestander av truet eller nær-truet fuglearter. En studie fra 2015 «Effekter av forstyrrelser på fugl og pattedyr fra akvakulturanlegg i sjø – en litteraturstudie» av Follestad, Arne viser til betydelig usikkerhet knyttet til akvakultur og virkninger på fugl og den vanlige driften av slike anlegg og det hadde vært ønskelig at denne kunnskapstilstanden hadde vært gjenspeilet i større grad i KU.

Det er flere studier på effekter av forstyrrelser fra båter i andre land, i andre sammenhenger enn for akvakultur. I den grad disse resultatene kan sammenliknes med norske forhold, indikerer de klart at forstyrrelser både fra etableringsfasen og driftsfasen kan påvirke både fugler og marine pattedyr negativt. Den viktigste faktoren her synes å være at artene fortrenses fra deres optimale områder, enten disse er for næringsøk, myting, hekking/ungling eller kvi-le/overnatting. Det finnes

imidlertid ikke studier knyttet til akvakultur som kan belyse en eventuelt langsiktig effekt på bestandsnivå som følge av enten redusert overlevelse eller redusert reproduksjon.

Litteratur-gjennomgangen viser at kunnskapsnivået om temaet er svært mangelfullt, og det anbefales at feltstudier gjennomføres. De bør være tilpasset norske vær-, topografi- og klimaforhold. I en situasjon der mange sjøfuglarter er i kraftig nedgang, bør man vurdere tiltak for å redusere ekstra belastninger som følge av menneskeskapte aktiviteter og forstyrrelse.

Friluftsliv

FNF Troms mener det er gledelig at Kystplan II legger til rette for flere friluftsområder og at verdien av disse områdene er beskrevet i henhold til trivsel og folkehelse. Det imidlertid også beskrevet at det skal tas hensyn til kjent og flittig bruk av områdene (Planbeskrivelsen s. 56). FNF Troms kan ikke se at det er tatt tilstrekkelig (særlig) hensyn til friluftsliv når et av de viktigste områdene for marint og bynært friluftsliv skal settes av til akvakultur i kystzoneplanen jmf. punkt 7.10.2 Områder med særlig hensyn (PBL 11-8c) s. 57 i Planbeskrivelsen for Kystplan II.

Litj Rogla og Store Rogla

I KU er dette beskrevet som konfliktfylte områder med hensyn til friluftslivet og FNF Troms er kjent med at det lokalt i Harstad er stor motstand mot at dette området skal bli akvakulturlokalitet. Viser til pressemelding fra Harstad Turlag som illustrasjon og informasjon:

«Planene om plassering av laksemerder ved øyene Rogla og Lillerogla har møtt stor motstand i lokalbefolkninga. Dette er lett å forstå, ettersom det vil berøre og forringe et av de viktigste natur- og friluftsområdene i Harstad kommune. Også Harstad Turlag er imot at disse unike naturområdene skal være lokaliteter for fiskeoppdrett, og turlaget ønsker med dette å markere sin motstand mot disse planene.

Den Norske Turistforening (DNT) arbeider for bevaring av viktige natur- og friluftslivsområder og landskapskvaliteter. Dette innebærer blant annet vern og bevaring av kystlandskap og sikring av viktige natur- og friluftsområder.

-Rogla har en unik natur- og kulturhistorie, noe som gjør øya og området rundt spesielt verdifullt, forteller styreleder Nils Erik Bakke. -Dette gir landskapet opplevelseskvaliteter som gjør det attraktivt å bruke, fortsetter han. Leder av turlagets natur- og miljøvernvalg, Øystein Normann, forteller at man her kan oppleve en stor artsrikdom, naturlige lyder og fravær av støy. - Gode landskap har stor samfunnsmessig verdi, fordi befolkningens bruk av gode landskap gir gode naturopplevelser og virker positivt, både på den psykiske og fysiske helse, fortsetter Normann

Harstad Turlag mener at plassering av merder ved Rogla og Lille- Rogla vil føre til store endringer i landskap og natur. Det vil medføre restriksjoner, støy og forurensning. Friluftslivsaktivitetene vil bli sterkt påvirket og naturopplevelsen kraftig redusert. I dag er

sammenhengende natur- og landskapselementer uten store inngrep spesielt truet. Sterke endringskrefter og svak styring svekker naturopplevelsene.

-DNTs formål er å bidra til å sikre friluftslivets natur- og kulturgrunnlag, forteller Bakke. Harstad Turlag vil derfor på det sterkeste fraråde at det etableres merder i havområdet rundt Rogla. Her finner en landskapskvaliteter som bør bevares, noe også de mange brukerne av området tydelig gir uttrykk for.» Hentet fra pressemeldingen til en av FNF Troms sine tilsluttede organisasjoner Harstad Turlag: <https://harstad.dnt.no/artikler/nyheter/16846-pressemelding-harstad-turlag-sttter-ikke-oppdrettsanlegg-rundt-rogla/>

FNF Troms har fått opplysninger fra lokalkjente som ikke kjenner seg igjen i at Litj og Store-Rogla ikke skal ha viktige naturtyper utover den kalkskogen som er registrert på land på Rogla.

Lokalkunnskap tilsier at Rogla har store forekomster av ruggelalger noe korallstrendene på øya indikerer. Videre påpekes det at gyteområdet er viktig og ikke «mindre viktig» slik KUen legger til grunn basert på egg-tetthet. Blant annet beskrives det at «seien står stint» på grunnen og beiter på sil- noe som i et økosystembasert perspektiv også sammenfaller med at terne og måkefugler hekker og beiter i området i stort antall. At disse opplysningene ikke er kartlagt er urovekkende, men dette er også en av svakhetene ved at konsekvensutredninger baserer seg kun på eksisterende databasemateriale- og disse er som kjent begrenset, noe som også blir påpekt i planbeskrivelsen.

Området er et viktig område for fritidsfiske og en stor del av friluftslivet på Rogla og Litj-Rogla- det er vel kjent at områder med akvakultur har dårligere kvalitet på sei og torsk som fanges i området. Det er gjort lite forskning på temaet og den som foreligger gir ikke konklusive svar- men det er på det rene at man finner dårlig kvalitet hos fisken: <https://nofima.no/nyhet/2017/09/effekter-av-oppdrett-pa-vill-marin-fisk/>. I et friluftsperspektiv er det ikke tvil om at tilstedeværelse av oppdrettsanlegg i nærheten av et viktig fritidsfiskeområde sterkt vil forringe, og forhindre, utøvelse av en viktig aktivitet som fritidsfiske og matauk for befolkningen langs kysten.

Lokalitet Langeberg i Skånland kommune

Viktige friluftsområder som Sandfjellet fotrute har i de langt fleste tilfeller det til felles at de er visuelt attraktive områder å bevege seg i og gir positiv effekt på folkehelse og egenverdien av slike områder i seg selv er viktig. Fra Handlingsplan for friluftsliv: «*Friluftsliv handler om å ha nok attraktive arealer som vi har rett til å ferdes på, og som er tilrettelagt for bruk.*

(<https://www.regjeringen.no/contentassets/ce805bbda07b40d184115b512d1c0de0/t-1564.pdf>) Det er negativt at dette området påvirkes visuelt sett i lys av interessene til friluftslivet. Videre er det også vist til at området er viktig for muligheten til lokal matauk og fritidsfiske. Det er et laksesett ved Skammaberget bare 500 m fra A-område. Dette indikerer for øvrig også at det er villaks i

området og følgelig også et hensyn som burde vært tatt. FNF Troms kan heller ikke se at hensynet til fritidsfiske/matuak er vurdert ut fra den totale tilgangen på strandsone i Skånland kommune.

Kjerstad i Tjeldsund

Dette er svært viktig område for mange ulike typer friluftsliv- både fritidsfiske, bading, strandaktiviteter, turgåing og balløkke.

Selv om planmyndigheten velger å endre på plasseringen til A-området vil det fortsatt være svært kort avstand til både bading og båtliv/fiske- dette da A-området i realiteten ikke 400 m fra nevnte friluftsområde, men faktisk overlapper friluftsområdet. Videre ligger nærmeste strandområde som brukes til friluftsliv og bading bare 800 m fra lokaliteten for oppdrettsanlegg, sett i lys av de store mengdene avfall som produseres synes det klart at dette vil forringe områdets nåværende verdi på en uakseptabel måte.

I KU-en er det vurdert at konsekvensene for friluftslivet er akseptable for lokalitet Kjærstad, men dette kan ikke FNF Troms si seg enig i basert på allerede beskrevne momenter som at det visuelle og støymessige i et område er avgjørende kvaliteter for særlig viktige friluftsområder- det er blant annet disse elementene som motiverer mennesker til å oppsøke natur og friluft. Det er også på det rene at korte avstander på noen hundre meter ikke er nok til at ikke fritidsfisket blir påvirket av både såkalt «pellets-sei» og bløt kvalitet på fisken man eventuelt fanger. Dette er påvirkningsfaktorer som må sies å forringe området som friluftsområde betydelig.

Det er ikke bare kvaliteten i seg selv på villfisk som fanges i nærheten av oppdrettsanlegg som er bekymringsverdig – i den senere tid er utfordringer knyttet til at oppdrettslaks settes i karantene etter medisiner, mens villfisk som inntar laksefor åpenbart ikke blir satt i noen karantene. Hvilke skadevirkninger kan befolkningen påføres når akvakultur legges nært mye brukte lokale fiskeplasser? Foreliggende Kystplan har i stor grad plasseringer av lokaliteter som ligger nært opp til lokale fiskeplasser.

«I rapporten Flubenzuron i fiskeoppdrett fra 2013 har Havforskningsinstituttet sett på hvordan denne lusegiften sprer seg til ulike organismer i havet. Havforskerne tok 374 prøver av planter og dyr i varierende avstand fra et oppdrettsanlegg som behandlet fisken sin med lusegiften teflubenzuron. Ved første prøvetaking fant man rester etter medisinen i 24 av de 28 undersøkte artene. I de aller fleste prøvene av villfisk ble det funnet lusegift. Høyest konsentrasjon av giften fant man i børstemark, men forskerne gjorde også et annet funn. En sei inneholdt hele 1354 nanogram teflubenzuron per gram. Det er 170 prosent mer enn høyeste tillatte innhold i oppdrettslaksen du får kjøpt. Havforskningsinstituttet utelukket ikke det kan finnes fisk med enda høyere konsentrasjoner.

Hva ville skjedd om noen spiste denne seien? En seibiff på 443 gram ville vært nok for en voksen person på 60 kilo til å komme over anbefalt daglig inntak. Et barn ville nådd grensen ved en mindre porsjon. Havforskningsinstituttet beskriver funnet som «uheldig».

I løpet av de siste ti årene er det brukt over 42 000 tonn flubenzuroner i norske oppdrettsanlegg. Giften slippes fortsatt ut i sjøen, men mengden er redusert de siste to årene.» (<https://naturvernforbundet.no/naturogmiljo/forer-villfisk-med-lusegift-og-medisiner-article39320-1024.html>)

FNF Troms mener den samlede belastningen på lokalitet Kjærstad med hensyn til alvorlig påvirkning på svært viktige naturtyper, forringelse av et svært viktig friluftsområde med en bred og aktiv bruk av befolkningen, lokalitetens nærhet til rekefelt (jmf. nedgangen i bestandene for reke) og fugle /dyreliv ikke er akseptabel i henhold til standarder for naturforvaltning.

FNF Troms ønsker kommunene i Midt- og Sør-Troms lykke til med det videre planarbeidet og har tillit til at natur og friluftinteressene blir ivaretatt.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Troms

Christine Myrseth
Fylkeskoordinator
FNF Troms

Kopi:

Fylkesmannen i Troms
Troms Fylkeskommune
Berg kommune
Dyrøy kommune
Gratangen kommune
Harstad kommune
Ibestad kommune

Målselv kommune
Skånland kommune
Sørreisa kommune
Tjeldsund kommune
Torsken kommune
Tranøy kommune